

Till Ålands lagting

REMISSVERSION

Åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser (AxQF)

Huvudsakligt innehåll

Landskapsregeringen föreslår att en landskapslag om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser (AxQF) antas för att genomföra den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF).

I den åländska referensramen inplaceras de examina, lärokurser och övriga samlade kompetenser som utfärdas på Åland på åtta olika kvalifikationsnivåer baserat på det kunnande som de förutsätter. Avsikten är att den åländska referensramen ska fungera som ett översättningsverktyg på systemnivå som ska underlätta jämförelser mellan kvalifikationer som utfärdas inom EU.

Avsikten är att den föreslagna landskapslagen ska träda i kraft den 1 januari 2025.

INNEHÅLL	
Huvudsakligt innehåll	1
Allmän motivering	3
1. Bakgrund	3
1.1 Den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF)	3
1.2 EQF och nationell referensram för kvalifikationer (NQF)	4
1.3 Genomförandet av EQF-rekommendationen	5
1.4 Landskapsregeringens utbildningspolitiska målsättningar	6
1.5 Bedömning av nuläget	6
2. Landskapsregeringens överväganden	7
3. Landskapsregeringens förslag	8
4. Lagstiftningsbehörigheten	8
5. Förslaget konsekvenser	10
5.1 Ekonomiska och administrativa konsekvenser	10
5.2 Samhälleliga och övriga konsekvenser	10
5.2 Konsekvenser för miljö, jämställdhet, jämlikhet och för barn	11
6. Ärendets beredning	11
Detaljmotivering	11
Landskapslag om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser	11
Lagtext	13
L A N D S K A P S L A G om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser	13
Bilaga	14
L A N D S K A P S F Ö R O R D N I N G om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser	14
L A N D S K A P S F Ö R O R D N I N G om ändring av biblioteksförordningen för landskapet Åland	22

Allmän motivering

1. Bakgrund

1.1 Den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF)

Den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF) började utvecklas år 2004 när medlemsstaterna, arbetsmarknadsparterna och andra intressentgrupper ville få tillgång till gemensamma ramar för att underlätta jämförbarheten för examina. Kommissionens förslag om en referensram med åtta nivåer som baserar sig på resultat av lärande blev klart i september 2006 (KOM (2006) 479 slutlig). Europaparlamentets och rådets rekommendation om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (2008/C 111/01) antogs den 23 april 2008. Rekommendationen reviderades år 2017 då Rådets rekommendation av den 22 maj 2017 om den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande och om upphävande av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (2017/C 189/03) antogs (den så kallade *EQF-rekommendationen*).

EQF är ett system med åtta nivåer för läranderesultat (nivå ett är lägst, åtta mest avancerad) där nivåerna definierar och anger de läranderesultat i form av kunskaper, färdigheter och kompetens som är av betydelse för kvalifikationer på den nivån. Enligt EQF-rekommendationen definieras en kvalifikation som ett formellt resultat av en bedömnings- och valideringsprocess som ges när ett behörigt organ fastställer att en person har uppnått resultat av lärande som motsvarar fastställda kriterier. Med kvalifikation avses således ett dokumenterat resultat av lärande i form av kunskaper, färdigheter och kompetenser, så som utbildningsbevis, examina, certifikat och diplom. Av EQF-rekommendationen framgår att medlemsstaterna bör inkludera kvalifikationer från olika aktörer, dvs. såväl offentliga som privata utbildningsanordnare. Vidare bör medlemsländerna använda ett tillvägagångssätt som bygger på resultat av lärande när examina beskrivs och fastställs samt främja validering av icke-formellt och informellt lärande¹.

EQF omfattar alla examensnivåer inom allmänbildande, yrkesinriktad och akademisk utbildning. Varje examensnivå bör kunna uppnås genom olika utbildnings- och karriärvägar. Genom att utgå från EQF:s nivåbeskrivningar framgår vad en person vet, förstår och kan göra efter en avklarad nivå. Medlemsstaterna rekommenderas att se till att alla nya bevis på kvalifikationer och Europassdokument² som utfärdas av behöriga myndigheter innehåller en tydlig hänvisning till den relevanta nivån i den europeiska referensramen för kvalifikationer.

Avsikten med EQF är att den ska knyta samman olika länders kvalifikationssystem och göra kvalifikationer från olika länder och utbildningssystem lättare att jämföra med varandra och förstå. Det finns två huvudmål med EQF: att bidra till att främja medborgarnas rörlighet mellan länder genom att förbättra anställningsbarheten och den sociala integrationen för arbetstagare och studerande, samt att underlätta deras livslånga lärande.

EQF kan ses som en kompetensbaserad metod där kvalifikationer beskrivs i form av kompetens och läranderesultat stöder det livslånga lärandet och minskar klyftan mellan utbildning och arbetsliv. Beskrivningar som

¹ *Icke-formellt lärande* sker i organiserade former utanför det formella utbildningssystemet. Det kan handla om exempelvis kompetensutveckling i arbetet eller deltagande i kurser. *Informellt lärande* sker när individen tar initiativ med syftet att förbättra sina kunskaper eller färdigheter på ett område. Detta lärande sker ofta på egen hand (Nationellt kompetenscentrum för livslångt lärande, Jönköping universitet, <https://ju.se/center/encell/om-encell.html>)

² Europass är en portal som utvecklats av Europeiska kommissionen, med vars hjälp arbetstagare och studerande kan visa sina kunskaper på den europeiska arbetsmarknaden och i utbildningar med hjälp av olika dokument såsom meritförteckningar och följbrev. Genom digitala Europass-kompetensintyg kan Europassanvändare få och dela information om vitsord, examina och andra prestationer.

betonar kompetensmål och resultat av lärande gör utbildningssystem mer transparenta och underlättar jämförelsen mellan olika utbildningssystem och examina inom dem. Beskrivningarna främjar också möjligheterna att erkänna tidigare förvärvat kunnande. De kompetensbaserade beskrivningarna gör det också nödvändigt att fästa vikt vid utbildningens resultat och förbättrar därigenom utbildningens kvalitet.

EQF är förenlig med den referensram för högskoleexamina som har utarbetats inom ramen för Bologna-processen. I beskrivningen av nivåerna 5-8 i EQF hänvisas till beskrivningarna av de nivåer inom högskoleutbildningen som man enats om inom ramen för Bologna-processen. Nivåbeskrivningarna i EQF skiljer sig dock till ordalydelsen från nivåbeskrivningarna enligt Bologna-processen. Det beror på att EQF, i egenskap av referensram för livslångt lärande, även omfattar yrkesutbildning och arbetsmiljöer ända upp till den mest avancerade nivån.

Av EQF-rekommendationen framgår att den inte påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer. På Åland har yrkeskvalifikationsdirektivet implementerats genom landskapslagen (2017:22) om erkännande av yrkeskvalifikationer. Erkännande av yrkeskvalifikationer inom den åländska lagstiftningsbehörigheten görs huvudsakligen av landskapsregeringens utbildningsavdelning (gällande reglerade yrken inom den sociala sektorn så som socialarbetare och socionom YH har en överenskommelseförordning³ ingåtts genom vilken Valvira sköter erkännandet av yrkeskvalifikationer för personer verksamma på Åland).

1.2 EQF och nationell referensram för kvalifikationer (NQF)

I EQF-rekommendationen uppmanas medlemsstaterna att skapa nationella referensramar för kvalifikationer (NQF) och koppla dessa till EQF för att skapa ett klart och öppet samband mellan de nationella kvalifikationsnivåerna och de åtta EQF-nivåerna. Redovisningen av det nationella systemets koppling till det europeiska kallas hänvisningsrapport och klargör det lokala utbildningssystemets uppbyggnad och hur lokala kvalifikationer placeras på EQF-skalan. Hänvisningsrapporten ska följa de tio EQF-hänvisningskriterierna i bilaga III till EQF-rekommendationen. Hänvisningsrapporterna läggs fram inför den rådgivande gruppen för EQF för godkännande.

Den rådgivande gruppen för EQF infördes när EQF-rekommendationen antogs. Gruppen ansvarar för den övergripande samordningen och enhetligheten och ska främja öppenheten i arbetet med att koppla de nationella referensramarna till den europeiska referensramen för kvalifikationer. Det ingår i gruppens uppdrag att diskutera och klargöra om skillnader i ländernas hänvisning av kvalifikationer i de nationella referensramarna till de nivåer som anges i den europeiska referensramen är innehållsmässigt motiverade eller inte. Gruppen har tagit fram gemensamma kriterier som alla länder använder för att strukturera sina nationella hänvisningsrapporter. Den rådgivande gruppen går igenom referensrapporterna och får möjlighet att lämna synpunkter.⁴ Hänvisningsrapporterna publiceras på kommissionens webbplats. När arbetet är klart ska medlemsstaten se till att nya kvalifikationsbevis (till exempel examens- och utbildningsbevis) hänvisar till NQF-kvalifikationsnivåerna som kopplas till en viss nivå i EQF.

Det är varje medlemsstats ansvar att säkerställa att de i de nationella referensramarna på ett korrekt sätt hänvisar till den europeiska referensramen och att kontinuerligt uppdatera sin referensrapport samt att i det arbetet ta hänsyn till de diskussioner som förs i den rådgivande gruppen.

³ Republikens presidents förordning (2020:85) om skötseln på Åland av vissa förvaltnings- och tillsynsuppgifter avseende behörighetskrav och yrkesutövning för yrkesutbildade personer inom socialvården.

⁴ Prop. 2014/15:107 s.7.

För att bidra till att skapa förtroende för de kvalifikationer som utfärdas rekommenderas medlemsstaterna att tillämpa de principer för kvalitetssäkring inom högre och yrkesinriktad utbildning som är framtagna till stöd för genomförandet av den europeiska referensramen för kvalifikationer (bilaga III till rekommendationen). Vidare uppmanas medlemsländerna att utse nationella samordningspunkter för att stödja och, tillsammans med andra berörda nationella myndigheter, styra kopplingen mellan det nationella kvalifikationssystemet och den europeiska referensramen för kvalifikationer.

1.3 Genomförandet av EQF-rekommendationen

Det är frivilligt att genomföra den europeiska referensramen för kvalifikationer nationellt. Samtliga medlemsstater har dock valt att följa rekommendationen och ytterligare 11 länder arbetar med att implementera EQF (EES-länderna Island, Lichtenstein, Norge samt Albanien, Nordmakedonien, Montenegro, Serbien, Turkiet, Bosnien och Hercegovina, Kosovo och Schweiz). Sammanlagt 36 länder hade år 2022 utarbetat en nationell referensram för kvalifikationer och angett hur de nationella nivåerna och referensnivåerna i EQF är kopplade till varandra.

Rekommendationen har varit att medlemsländerna senast år 2010 skulle koppla sina nationella examenssystem till den europeiska referensramen för kvalifikationer antingen genom att göra hänvisningar från nationella examensnivåer till nivåerna i EQF eller vid behov utarbeta nationella referensramar för kvalifikationer i enlighet med nationell lagstiftning och praxis. Avsikten har varit att medlemsländerna senast år 2012 ska försäkra sig om att alla nya examensbevis, bevis och Europassdokument innehåller en hänvisning till motsvarande nivå i den europeiska referensramen för kvalifikationer.

På Åland har ett arbete med att genomföra EQF-rekommendationen pågått vid landskapsregeringens utbildningsavdelning under år 2023. Även i andra självstyrande områden som Färöarna och Grönland pågår processer med att ta fram referensramar.

Kommissionen har i en rapport den 19 december 2013 om utvärderingen och genomförandet av EQF till Europaparlamentet och rådet lyft fram vikten av att medlemsstaterna inkluderar kvalifikationer från olika aktörer (COM [2013] 897 final). Kommissionen beklagar i rapporten att många länder endast inkluderat kvalifikationer som utfärdas inom det offentliga utbildningssystemet, eftersom det innebär att kvalifikationer som utfärdas av exempelvis den privata sektorn och som ofta är viktiga för arbetsmarknaden endast inkluderas i vissa referensramar. Flera länder, till exempel Danmark, Finland, Lettland, Norge, Slovakien, Slovenien och Österrike, har indikerat att de avser att inkludera sådana kvalifikationer i sina referensramar i ett andra steg.

1.3.1 Genomförande av EQF i Finland

Finland var ett av de sista EU-länderna att genomföra EQF-rekommendationen. Finland har lagstiftat om sin nationella referensram (FiNQF) genom lagen om en referensram för examina och övriga samlade kompetenser (FFS 93/2017) och statsrådets förordning om en referensram för examina och övriga samlade kompetenser (FFS 120/2017), vilka trädde i kraft den 1 mars 2017. I Finland ingår enbart de kvalifikationer som utfärdats av det offentliga utbildningssystemet i den nationella referensramen. FiNQF består av åtta olika kvalifikationsnivåer. Utbildningsstyrelsen fungerar som nationell samordningspunkt för EQF-FiNQF.

För tillfället uppdateras referensramen för examina och övriga samlade kompetenser i Finland och kompletteras genom att en ändring av bilagan till statsrådets förordning om en referensram för examina och övriga samlade

kompetenser görs. Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för ändringarna. Olika förvaltningsområden och intressentgrupper kan föreslå nya samlade kompetenser för den nationella referensramen fram till 31 mars 2024.

1.3.2 Genomförandet av EQF i Sverige

I Sverige genomfördes den nationella referensramen SeQF år 2015 genom förordningen om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SFS 2015:545). SeQF består av åtta olika kvalifikationsnivåer. Myndigheten för yrkeshögskolan fungerar som nationell samordningspunkt för EQF-SeQF.

I Sverige ingår både kvalifikationer som utfärdats av det offentliga utbildningssystemet som av andra utbildningsaktörer. Förfarandet genom vilket den som utfärdar kvalifikationer som inte är reglerade i lag kan ansöka om ett beslut om vilken nivå kvalifikationen motsvarar i referensramen och förfarandet för detta regleras i 4-13 §§ i förordningen om referensram för kvalifikationer för livslångt lärande. Ansökan hanteras av Myndigheten för yrkeshögskolan.

Vid beredningen av SeQF (Regeringens proposition 2014/15:107, s.18) konstaterades att faktumet att kvalifikationer som nivåplaceras i den nationella referensramen ska beskrivas i termer av resultat av lärande, i stället för till exempel i form av längden på en utbildning, innebär att bedömningsgrunderna för en kvalifikation som en person har uppnått synliggörs på ett sätt som kan underlätta validering och på så sätt förenkla hanteringen av valideringsärenden.

1.4 Landskapsregeringens utbildningspolitiska målsättningar

Enligt landskapsregeringens utbildningspolitiska program *Kompetens 2025* är visionen att det åländska utbildningssystemet ska förbereda elever och studerande för en global arbetsmarknad. En referensram för examina och övriga samlade kompetenser synliggör de examina som ingår i det åländska utbildningssystemet och övrigt kunnande och förbättrar på så sätt förutsättningarna för internationell rörlighet och utbildningsexport och bidrar till uppnåendet av målen i det utbildningspolitiska programmet.

I Ålands budget för år 2024 anges som ett av utbildningsbyråns budgetmål att ingå i EQF-systemet senast år 2025 Att officiellt inrätta AxQF-ramverket är en hörnsten för att referera AxQF till EQF.

Enligt regeringen Sjögrens regeringsprogram *Ett tryggt, öppet och framtidssäkert Åland* är en målsättning att utbildningen ska utveckla redskap för ett livslångt lärande, skapa förutsättningar till framgång på en skiftande arbetsmarknad men även underlätta för nya ålänningars integration. Att genomföra EQF-rekommendationen inom den åländska utbildningen bidrar till att uppfylla denna målsättning.

1.5 Bedömning av nuläget

Bestämmelser om de examina och lärokurser som ingår i det åländska utbildningssystemet samt om examensmålen och om det kunnande de förutsätter finns separat i landskapslagstiftningen för respektive utbildningsform. Regleringen gäller bland annat målen för utbildningen, innehållet i utbildningen, utbildningens längd, formerna för anordnande och studiernas struktur. Bestämmelser om utbildningen på grundskolenivå och förundervisningen året innan grundskolan regleras i landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola. Utbildningen på gymnasienivå inom den allmänbildande, yrkesinriktade gymnasieutbildningen och gällande yrkes- och specialyrkesexamen regleras i landskapslagen (2011:13) om gymnasieutbildning. Utbildningen på högskolenivå gällande främst

yrkeshögskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina regleras i landskapslagen (2002:81) om högskolan på Åland, som för tillfället revideras.

Sammantaget kan det konstateras att regleringen av utbildningen har tagit avstamp i behoven för respektive utbildningsform och inte i utbildningssystemet som helhet. De separata bestämmelserna innebär att det åländska utbildnings- och examenssystemet och det kunnande som examina förutsätter inte bildar någon tydlig helhet. Inom det åländska utbildningssystemet har förhållandena mellan examina definierats i första hand genom bestämmelser om vilka studier en avlagd examen eller fullgjord lärokurs ger behörighet för, men det finns inte en metod för att beskriva examina och lärokurser på ett sätt som omspannar hela utbildningssystemet. Detta försvårar möjligheterna att jämföra examina och lärokurserna och det kunnande de medför och försämrar möjligheten att förstå det åländska examenssystemet både nationellt och internationellt samt försvårar EU-samarbetet och den fria rörligheten.

2. Landskapsregeringens överväganden

Som ovan nämnts är det frivilligt att genomföra EQF-rekommendationen men samtliga EU-medlemsländer har valt att följa rekommendationen. Landskapsregeringen bedömer att det även för Ålands del är värdefullt att genomföra rekommendationen. Inrättandet av ett AxQF-ramverk synliggör de examina som ingår i det åländska utbildningssystemet och övriga samlade kompetenser och förbättrar förutsättningarna för internationell rörlighet och utbildningsexport. EQF är internationellt känd och att koppla de åländska examina och övriga kunnandet till ramverket kan ses som en kvalitetsgaranti för den åländska utbildningen.

Beträffande genomförandet av EQF-rekommendationen har landskapsregeringen valt att göra detta i form av en landskapslag och en landskapsförordning för att ge den åländska referensramen en tydlig grund. Att referensramen fastslås i lagstiftning framhäver referensramens betydelse och stärker dess synlighet och trovärdighet och visar att den är bindande. I den gällande landskapslagstiftningen finns inte någon förordningsfullmakt för landskapsregeringen att fastställa en referensram för Åland. Av den anledningen är det påkallat att föreskriva om referensramen på lagnivå. För att uppnå översiktighet och tydlighet har landskapsregeringen bedömt att det är mest ändamålsenligt att genomföra referensramen samlat genom en särskild landskapslag i stället för att ta in separata bestämmelser om referensramen i respektive utbildningslag.

I informativt syfte bifogas landskapsregeringens utkast till landskapsförordning om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser som en bilaga till detta lagförslag för att ge en komplett bild av regleringen.

Vid beredningen av den finländska referensramen FiNQF konstaterades det att det finns tre alternativa sätt att genomföra referensramen på (RP 204/2016 rd, s. 23-24). Antingen skapas det en nationell referensram som är fristående från den europeiska referensramen för kvalifikationer, alternativt så används den europeiska referensramen för kvalifikationer som sådan som grund för den nationella referensramen, eller så utarbetas det en nationell referensram som utgår från och i någon mån utnyttjar den europeiska referensramen för kvalifikationer. I Finland valde man det sistnämnda alternativet. Att skapa en helt ny nationell referensram som är fristående från den europeiska ansågs inte leda till uppnåendet av de mål som ställts för den europeiska referensramen för kvalifikationer och att rakt av använda den europeiska referensramen för kvalifikationer som sådan som grund för den nationella referensramen sågs som svårt i och med att kompetensbeskrivningarna som utarbetats på EU-nivå är mycket allmänt hållna och ger inte en tillräcklig bild av det kunnande som examina leder till. I den åländska

beredningen har gjorts samma ställningstaganden och man har även valt att i stor utsträckning anpassa den åländska referensramen till den finländska, eftersom det åländska utbildningssystemet i praktiken ofta använder sig av samma system som i riket; exempelvis tillämpas rikets läroplansgrunder för gymnasialstadiet.

Gällande inplaceringen av examina och samlade kompetenserna i den åländska referensramen tillämpas *best fit-principen*, vilket innebär att examina och samlade kompetenser som innehåller element från flera olika kvalifikationsnivåer i referensramen inplaceras i referensramen där de som helhet bäst passar in utgående från det kunnande som de förutsätter. I examina eller samlade kompetenser som placeras på samma nivå kan olika dimensioner av kunnande accentueras och i examina som finns på samma nivå kan det förekomma variation. För att säkerställa överskådligheten kommer alla examina av en viss examenstyp i regel att placeras på samma nivå i referensramen. Delar av examen kommer inte att inordnas separat i referensramen, utan på den nivå där själva examen placeras.

I referensramen placeras inte examina som ingår i ett utländskt examenssystem eller examina som ordnas av internationella organisationer, även om det är möjligt att avlägga dem också vid åländska läroanstalter. I den åländska referensramen placeras inte heller examina eller lärokurser som inte längre finns med i examenssystemet.

Den åländska referensramen innefattar i det initiala stadiet endast de utbildningar som leder till avgångsbetyg och/eller examen. Referensramen bör kontinuerligt utvecklas efter att lagstiftningen trätt i kraft för att möjliggöra att även icke-formellt och informellt lärande kan ingå i systemet. Ett brett system för erkännande av kompetens är vitalt för att skapa jämlikhet oavsett inlärningsväg.

3. Landskapsregeringens förslag

Landskapsregeringen föreslår att en landskapslag om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser antas om kvalifikationsnivåer för examina, lärokurser och övriga samlade kompetenser utfärdade på Åland. Genom landskapslagen ges landskapsregeringen fullmakt att genom landskapsförordning utfärda närmare bestämmelser om hur examina, lärokurserna och de övriga omfattande samlade kompetenserna ska inplaceras på de olika kvalifikationsnivåerna.

4. Lagstiftningsbehörigheten

Landskapet har med stöd av 18 § 1, 4, 14 och 23 punkterna i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, kommunernas förvaltning, undervisning och främjande av sysselsättningen. Enligt 27 § 3, 13 och 30 punkterna i självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet gällande statsmyndigheternas organisation och verksamhet, handelssjöfart och gällande behörigheten att vara verksam inom hälso- och sjukvården.

I propositionen till självstyrelselagen (RP 73/1990 rd s. 43) konstateras att undervisningsväsendet i sin helhet är landskapets lagstiftningsbehörighet och att lagtinget har behörighet att besluta om gymnasiets mål och innehåll. Till rikets lagstiftningsbehörighet hör däremot enligt 27 § 3 mom. i självstyrelselagen statsmyndigheternas organisation och verksamhet. Denna punkt omfattar bland annat frågor om vilka fordringar en läroinrättning skall fylla för att ha dimissionsrätt till statens universitet. I propositionen konstateras att det i princip inte finns hinder för att man genom en landskapslag utformar gymnasieundervisningen så att den till innehållet avviker från vad som gäller i riket, även till andra delar än vad som gäller finska språket. Det konstateras

dock att följden kan bli den att ett dimissionsbetyg på Åland inte berättigar till inträde vid rikets högskolor om inte särskilda avtal träffas med dem. För att tillförsäkra att de studerande som avlägger studentexamen på Åland har behörighet för fortsatta studier i riket, har man på Åland valt att införa den finländska studentexamen. Enligt republikens presidents förordning (2021:147) om ordnandet av studentexamen på Åland ombesörjs ordnandet av studentexamen på Åland av Studentexamensnämnden på samma sätt som i riket och studentexamen avlagd på Åland medför samma behörighet som studentexamen avlagd i riket. Enligt 41 § i självstyrelselagen kan den som avlagt examen på Åland bli antagen som studerande vid en svensk- eller tvåspråkig undervisningsanstalt i rikets vars huvudman är staten även om den sökande inte har de kunskaper i finska som krävs för inträde⁵.

Även om undervisning är landskapets lagstiftningsbehörighet, har med beaktande av att det faller inom riksbehörigheten att reglera vilken behörighet som krävs för att verka inom hälso- och sjukvården, överenskommelseförordningen republikens presidents förordning (2005:37) om yrkesutbildning inom social- och hälsovård i landskapet Åland ingåtts, enligt vilken rikslagstiftningen tillämpas gällande yrkesutbildningen på gymnasialstadienivå inom social- och hälsovård beträffande inträdeskrav, grunder för läroplaner samt vid bedömningen av studieprestationer. Gällande yrkesutbildning på högskolenivå inom hälso- och sjukvård tillämpas Republikens presidents förordning (2021:167) om yrkeshögskoleexamina avlagda på Åland. På detta sätt tillförsäkras att utbildning som ges på Åland medför behörighet att verka inom så kallade reglerade yrken inom hälso- och sjukvården i Finland.

För att säkerställa att utbildningen vid Högskolan på Åland är likvärdig med motsvarande utbildning vid andra högskolor i Finland har bestämmelser intagits i överenskommelseförordningen om yrkeshögskoleexamen avlagda på Åland om att den externa utvärderingen av utbildningen vid högskolan sköts av det Nationella centret för utbildningsutvärdering. Enligt överenskommelseförordningen medför examina avlagda vid högskolan samma behörighet gällande nivå på examen och fortsatta studier som examen avlagd vid en yrkeshögskola som avses i rikets yrkeshögskolelag (FFS 932/2014).

Till rikets lagstiftningsbehörighet med stöd av 27 § 3 punkten i självstyrelselagen hör också rätten att bestämma över den kunskap och skicklighet som fordras för att vinna kompetens som godkänns av staten. Med detta avses sådana kunskapskrav som hänför sig till rikets lagstiftningsbehörighet. Förutom behörigheten att vara verksam inom reglerade yrken inom hälso- och sjukvården, som nämnts ovan, hör handelssjöfart enligt 27 § 13 punkten i självstyrelselagen till rikets lagstiftningsbehörighet. Rikets behörighet omfattar den offentliga sjöätten inklusive de bestämmelser om sjösäkerhet som ska tillämpas enligt internationella konventioner på området som godkänts av Finland samt certifiering av sjöfolk. Med anledning av behörighetsfördelningen regleras sjöfartsutbildningen i överenskommelseförordningen (2018:37) om utvärdering och godkännande av sjöfartsutbildning som ges på Åland, enligt vilken Transport- och kommunikationsverket godkänner sjöfartsutbildningen och anordnar av sjöfartsutbildning på Åland. Detta tillförsäkrar att personer med sjöfartsutbildning avlagd på Åland kan erhålla certifikat som styrker yrkeskompetensen på motsvarande sätt som personer med sjöfartsutbildning avlagd i riket.

Med beaktande av ovanstående omfattar landskapets lagstiftningsbehörighet bestämmelser om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser där den åländska utbildningen inplaceras på olika nivåer i enlighet med EQF-rekommendationen.

⁵ Frågan regleras närmare i statsrådets förordning om den kunskap i finska som vid universitet och yrkeshögskolor krävs av åländska studerande (FFS 841/2000).

5. Förslagets konsekvenser

5.1 Ekonomiska och administrativa konsekvenser

Den nationella referensramen för examina kommer öka det administrativa arbetet vid landskapsregeringens utbildningsbyrå som agerar samordningsorgan för EQF på Åland. Utbildningsbyrån kommer att sköta den kontinuerliga uppdateringen, handledningen och rådgivningen i anslutning till referensramen samt det internationella samarbetet och informationen i samband med den. Det är även utbildningsbyrån som kommer att handlägga inkomna ansökningar för samlade kompetenser som önskas placeras i den åländska referensramen.

Genomförandet av AxQF förutsätter informationsarbete. Referensramen och speciellt fokuset på läranderesultat är något som behöver beaktas framåt i all lagstiftning, läroplaner och liknande styrdokument. Dessutom gäller det att se till att personalen inom utbildningsväsendet och de studerande känner till referensramen och förstår dess syfte. Landskapsregeringen bär huvudansvaret för detta informationsarbete.

Bedömningen är att administrationen och informationsarbetet i anslutning till AxQF kan komma att kräva tilläggsresurser vid landskapsregeringens utbildningsbyrå.

Det administrativa arbetet för de åländska utbildningsanordnarna kommer inte att öka märkbart. Det administrativa arbetet kan öka i någon mån på grund av att det i varje nytt examensbevis, betyg eller bilaga till examensbeviset som är avsedd för internationellt bruk förutom de nuvarande uppgifterna även ska ingå omnämnande av vilken AxQF-nivå det är frågan om. Högskolan på Åland utfärdar redan i dagsläget en bilaga till examensbetyget som beskriver utbildningen och dess plats i utbildningssystemet enligt 2 § 3 mom. i landskapsförordningen (2002:87) om Högskolan på Åland. För övrig utbildning är det landskapsregeringen som skapar betygsmallar, men förverkligandet ligger på utbildningsanordnarna.

5.2 Samhälleliga och övriga konsekvenser

Referensramen gör det åländska examens- och utbildningssystemet överskådligare och begripligare samt underlättar rörligheten inom utbildningssystemet genom att de inbördes förhållandena mellan de examina och lärokurser som hör till det åländska utbildningssystemet tydliggörs. En tydligt angiven ställning för examina och övriga samlade kompetenser har betydelse också för arbetslivet till exempel när det gäller att jämföra arbetssökandes kompetens. Införandet av en referensram och kvalifikationsnivåer kan således minska kostnaderna för personaladministration.

Referensramen för examina och övriga samlade kompetenser ökar examinas jämförbarhet nationellt och internationellt. Detta underlättar den nationella och internationella rörligheten för individer från och till Åland antingen under utbildningens gång eller i arbetslivet. I varje nytt examensbevis, betyg eller bilaga till examensbeviset ska det förutom de nuvarande uppgifterna även ingå omnämnande av vilken examen eller vilka andra samlade kompetenser på NQF-nivå relaterat till EQF-nivå det är frågan om. Noteringarna på betyget synliggör den kompetensnivå examen lett till. Referensramen och noteringarna på betyget gör det lättare för arbetssökande att beskriva sin kompetensnivå för arbetsgivare i andra länder samt för arbetsgivarna att tolka de arbetssökandes examina.

Referensramen bidrar också till att studier som fullgjorts utomlands lättare kan erkännas som en del av åländska examina och att studier som fullgjorts på Åland erkänns i utbildning utomlands. Referensramen för examina och övriga samlade kompetenser förbättrar även Högskolan på Ålands

möjligheter att exportera utbildning i och med att utbildningsutbudet lättare kan beskrivas via referensramen. Den europeiska referensramen för kvalifikationer är internationellt känd och att examina är kopplade till den ses som en garanti för kvalitet.

Referensramen kan även fungera som ett stöd vid utvecklandet av utbildningssystemet. Med hjälp av referensramen kan man dels identifiera det åländska utbildningssystemets starka sidor och utveckla dessa, dels korrigera brister i systemet. Referensramen är en grund som till tillämpliga delar kan gagna såväl planeringen av examina som beredningen av läroplansgrunderna samt läroplanerna. Beskrivningarna av kvalifikationsnivåerna hjälper även till att tydliggöra den varierande skaran lärandemål och kvalifikationsnivåer i olika slags examina eller kompetensgivande utbildningar. Med hjälp av referensramen kan också bedömningen av den studerandes eller examinandens kunskande och inlärningsresultat komma att ägnas ytterligare uppmärksamhet.

5.2 Konsekvenser för miljö, jämställdhet, jämlikhet och för barn

Förslaget bedöms inte ha konsekvenser för miljön, jämställdheten, jämlikheten eller för barn.

6. Ärendets beredning

Ärendet har beretts som ett tjänstemannauppdrag av lagberedningen baserat på en utredning gjord vid utbildnings- och kulturavdelningen.

Ärendet skicks på remiss till: Ålands kommunförbund, Jomala kommun, Mariehamns stad, Ålands gymnasium, Högskolan på Åland, Folkhögskolan på Åland, Medborgarinstitutet på Åland, Ålands musikinstitut, Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS), Ålands ungdomsförbund, Ung Resurs, Arbetarnas bildningsförbund, Alandica Shipping Academy.

Detaljmotivering

Landskapslag om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser

1 § *Tillämpningsområde*. Enligt det föreslagna 1 mom. ska landskapslagen tillämpas på examina och lärokurser som regleras i landskapslagstiftning. Examina och lärokurser enligt den landskapslagstiftning som nämns i paragrafen är grundskolans lärokurs enligt landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola, gymnasiet's allmänbildande gymnasieexamen, studentexamen, yrkesinriktade gymnasieexamina, yrkesexamina och specialyrkesexamina enligt landskapslagen om gymnasieutbildning (2011:13), yrkeshögskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina enligt landskapslagen (2002:81) om högskolan på Åland. Landskapslagen om Högskolan på Åland genomgår en revidering.

Enligt 2 mom. ska lagen även tillämpas på sådana samlade kompetenser som kan jämföras med examina och eller som i övrigt är omfattande och för vilka kompetensmålen anges i landskapslag eller med stöd av landskapslag, om de utgör behörighets- eller kompetenskrav för ett yrke eller en uppgift eller annars hänför sig till förbättrande av kompetensen eller utvecklingen av yrkeskunskapen. Den åländska referensramen ska således tillämpas även på studiehelheter som är behörighetskrav för så kallade reglerade yrken och där behörighetskravet inte är en examen eller lärokurser som regleras i 1 mom.

Lagen ska också tillämpas på sådana etablerade och allmänt kända samlade kompetenser genom vilka tidigare avlagda examina eller övrigt

kunnande kompletteras, uppdateras eller breddas, eller som förbereder för en utbildning som leder till examen eller för arbetslivet. På Åland pågår ett arbete med att ta fram en ny landskapslagstiftning som handleder för examensutbildning, som således ska inplaceras i den åländska referensramen.

Samlade kompetenser som placeras i referensramen bör kunna jämföras med examina eller annars vara omfattande samlade kompetenser så att deras omfattning i princip är minst 30 kompetenspoäng (ECVET) eller 30 akademiska poäng (ECTS). Då övriga kriterier uppfylls och av grundad anledning kan man också föreslå att samlade kompetenser som omfattar minst 20 kompetenspoäng eller 20 akademiska poäng placeras i den åländska referensramen.

Med kompetenspoäng avses studiemeriter i enlighet med Europaparlamentets och rådets rekommendation 2009/C 155/02 av den 18 juni 2009 om inrättande av ett europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen (ECVET). Med akademiska poäng avses studiemeriter i enlighet med det europeiska systemet för överföring av studiemeriter (European Credit Transfer and Accumulation System).

2 § *Indelning i kvalifikationsnivåer.* Enligt 1 mom. ska den åländska referensramen för examina och övriga samlade kompetenser bygga på den europeiska referensramen för kvalifikationer och indelas i åtta nivåer. På Åland utbildas det inte på samtliga nivåer. Till exempel finns inte utbildning på Åland på nivå åtta; licentiat- och doktorsexamina. För att uppnå tydlighet och jämförbarhet innehåller den åländska referensramen trots detta samma nivåer som den europeiska referensramen.

De examina och de övriga samlade kompetenser som avses i landskapslagen indelas i kvalifikationsnivåer i referensramen på basis av det kunnande de förutsätter. I nivåbeskrivningarna beaktas Rådets rekommendation av den 22 maj 2017 om den europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande och om upphävande av Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (2017/C 189/03).

Enligt 2 mom. ges landskapsregeringen förordningsfullmakt att närmare utfärda bestämmelser om hur de examina, lärokurser och övriga omfattande samlade kompetenser som avses i 1 § på basis av kunnande ska indelas och placeras på de olika kvalifikationsnivåerna utfärdas genom landskapsförordning.

Ikraftträdande. Den föreslagna lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Lagtext

Landskapsregeringen föreslår att följande lag antas:

L A N D S K A P S L A G **om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser**

I enlighet med lagtingets beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna landskapslag tillämpas på de examina och på de lärokurser för grundskolan, gymnasiet och högskolan som det föreskrivs om i följande landskapslagar och landskapsförordningar som utfärdats med stöd av dem:

- 1) landskapslagen (2020:32) om barnomsorg och grundskola,
- 2) landskapslagen (2011:13) om gymnasieutbildning,
- 3) yrkeshögskolelag (:) för Åland.

Denna lag tillämpas också på sådana samlade kompetenser som kan jämföras med examina eller som i övrigt är omfattande och för vilka kompetensmålen anges i landskapslag eller med stöd av landskapslag, om de utgör behörighets- eller kompetenskrav för ett yrke eller en uppgift eller annars hänför sig till förbättrande av kompetensen eller utveckling av yrkeskunskapen.

2 §

Indelning i kvalifikationsnivåer

De examina, lärokurser och övriga omfattande samlade kompetenser som avses i denna landskapslag indelas i åtta kvalifikationsnivåer på basis av det kunnande de förutsätter (*referensram för examina och övriga samlade kompetenser*).

Närmare bestämmelser om hur de examina, lärokurser och övriga omfattande samlade kompetenser som avses i 1 § på basis av kunnande ska indelas och placeras på de olika kvalifikationsnivåerna utfärdas genom landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025.

Bilaga

Utkast till förordningstext:

LANDSKAPSFÖRORDNING **om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser**

Med stöd av 2 § 2 mom. landskapslagen (:) om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser föreskrivs:

1 §

Referensram för examina och övriga samlade kompetenser

De examina, lärokurser och övriga omfattande samlade kompetenser som avses i landskapslagen (:) om en referensram för examina och övriga samlade kompetenser placeras på nivåerna i referensramen för examina och övriga samlade kompetenser i enlighet med bilagan.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2025.

Bilaga

Placering på kvalifikationsnivåer av examina, lärokurser och övriga samlade kompetenser avlagda på Åland

Nivå	Kompetensbeskrivning	Examina, lärokurser och övriga samlade kompetenser
1	<p>Har de allmänna kunskaper och grundläggande färdigheter som krävs för studier och för att kunna utföra enkla uppgifter under direkt övervakning i ett strukturerat sammanhang.</p> <p>Tar under handledning ansvar för sitt lärande. Kommunicerar muntligt och svarar på enkel skriftlig kommunikation på svenska.</p>	
2	<p>Har de mångsidiga allmänna kunskaper och kognitiva och praktiska grundläggande färdigheter som behövs för att använda relevant information till att utföra uppgifter och lösa problem. Följer regler och använder mångsidiga redskap och verktyg i en övervakad miljö som kräver självständighet.</p> <p>Tar ansvar och agerar självständigt.</p> <p>Tar ansvar för sitt lärande. Har förmåga till livslångt lärande. Kan agera i en bekant studie- och arbetsgemenskap. Kommunicerar mångsidigt och interaktivt i olika situationer och framställer text på svenska. Har förmåga att interagera på minst ett främmande språk.</p>	<p>Grundskoleutbildning åk 1-9</p> <p>Yrkesträningsundervisning på gymnasienivå</p>
3	<p>Behärskar grundläggande kunskaper, principer, processer och allmänna begrepp på sitt arbets- eller studieområde och har de kognitiva och praktiska färdigheter som behövs för att kunna utföra uppgifter och lösa problem. Väljer och använder grundläggande metoder, verktyg, material och information. Anpassar sin verksamhet till rådande</p>	

	<p>förhållanden och aktuell miljö vid problemlösning.</p> <p>Tar ansvar för att egna uppgifter slutförs och agerar på ett säkert sätt i arbets- eller studiegemenskapen. Har förmåga att ta initiativ och ansvar i sina uppgifter. Förstår arbetslivets och företagandets betydelse för individen och samhället. Bedömer sin kompetens och verksamhet, sina färdigheter och sina val i anslutning till arbete eller studier.</p> <p>Har förmåga till livslångt lärande. Kan agera i en bekant studie- och arbetsgemenskap. Kommunikerar mångsidigt och interaktivt i olika situationer och framställer texter av många olika slag på svenska. Har förmåga att interagera på minst ett främmande språk även internationellt.</p>	
4	<p>Behärskar kunskapsbasen i breda sammanhang inom sitt arbets- eller studieområde samt vissa kognitiva och praktiska färdigheter och har förmåga att uttrycka sig. Utnyttjar dessa kunskaper och färdigheter för att lösa specifika problem inom sitt område och för att utföra uppgifter inom området. Arbetar självständigt i miljöer som vanligtvis är förutsägbara men kan förändras.</p> <p>Tar ansvar för att egna uppgifter slutförs och agerar på ett säkert och ansvarstagande sätt i arbetsgemenskapen. Arbetar ekonomiskt, framgångsrikt och planmässigt samt organiserar sitt arbete med hänsyn till andra aktörer. Kan övervaka andras rutinuppgifter. Har förmåga att agera företagsmässigt som anställd eller som egenföretagare i branschen. Kan bedöma sin kompetens och sitt uppgiftsområde och förbättra sin arbets- eller</p>	<p>Allmänbildande gymnasieexamen</p> <p>Studentexamen (utfärdas av Studentexamensnämnden)</p> <p>Gymnasieexamen med yrkesinriktning</p> <p>Yrkesexamen</p>

	<p>studieverksamhet. Utvecklar sig själv och sitt arbete.</p> <p>Har förmåga till livslångt lärande. Samarbetar med olika slags människor i studie- och arbetsgemenskapen och i andra grupper och nätverk i enlighet med etiska principer. Kommunicerar mångsidigt och interaktivt i olika situationer och framställer texter av många olika slag på svenska, också sådana som anknyter till branschen i fråga. Interagerar inom den egna branschen på åtminstone ett främmande språk även internationellt.</p>	
5	<p>Har en bred och/eller specialiserad kunskapsbas inom sitt område samt kognitiva och praktiska färdigheter och förmåga att uttrycka sig. Utnyttjar dessa kunskaper och färdigheter för att utarbeta kreativa lösningar på abstrakta problem och för att utföra uppgifter inom branschen. Förstår beröringspunkterna mellan de yrkesrelaterade uppgiftsområdena, det egna området och övriga områden och hur dessa ansluter sig till större helheter.</p> <p>Är specialsakkunnig inom sitt område och utvecklar verksamhet, produkter och/eller tjänster. Leder och övervakar vid behov verksamhetsmiljöer och funktioner som förändras oförutsägbart. Handleder andra och övervakar uppgifter som utförs av andra. Har god förmåga att arbeta som egenföretagare i branschen. Bedömer och utvecklar egna och andras prestationer och arbete.</p> <p>Har förmåga till livslångt lärande. Samarbetar med olika slags människor i studie- och arbetsgemenskapen och i andra grupper och nätverk i enlighet med etiska principer.</p>	Specialyrkesexamen

	<p>Kommunicerar muntligt och skriftligt på svenska med människor såväl i som utanför branschen. Interagerar inom den egna branschen på åtminstone ett främmande språk även internationellt.</p>	
6	<p>Har inom sitt område övergripande och avancerade kunskaper som inbegriper kritisk förståelse och bedömning av teorier, centrala begrepp, metoder och principer. Förstår omfattningen av och gränserna för olika yrkessektorer och/eller discipliner. Har avancerade kognitiva och praktiska färdigheter som inbegriper förmåga att hantera ärenden och förmåga att tillämpa samt förmåga till kreativa lösningar och prestationer som behövs för att lösa komplicerade eller oförutsägbara problem inom ett specialiserat yrkes-, vetenskaps- eller konstområde.</p> <p>Arbetar självständigt i expertuppgifter i branschen och i internationellt samarbete eller fungerar som företagare. Leder avancerade yrkesmässiga funktioner eller projekt. Kan fatta beslut i oförutsägbara verksamhetsmiljöer. Tar ansvar för bedömning och utveckling av sin egen kompetens och dessutom för enskilda personers och grupper utveckling.</p> <p>Har förmåga till livslångt lärande. Samarbetar med olika slags människor i studie- och arbetsgemenskapen och i andra grupper och nätverk med beaktande av gemenskapsaspekter och etiska aspekter. Kommunicerar flytande både muntligt och skriftligt på svenska med människor såväl i som utanför branschen. Har förmåga till internationell kommunikation och interaktion inom det egna</p>	Yrkeshögskoleexamen, YH

7	<p>området på åtminstone ett främmande språk.</p> <p>Behärskar omfattande och mycket specialiserade begrepp, metoder och data som motsvarar specialkunskapen inom det egna området och som ligger till grund för självständigt tänkande och/eller forskning. Förstår kunskapsfrågor som gäller beröringspunkterna mellan det egna området och andra områden och granskar dem och ny information kritiskt. Löser krävande problem även kreativt inom forskning och/eller innovativ verksamhet där man utvecklar nya kunskaper och förfaranden och tillämpar och integrerar kunskaper från olika områden.</p> <p>Arbetar självständigt i krävande expertuppgifter i branschen och i internationellt samarbete eller fungerar som företagare. Leder och utvecklar komplicerade, oförutsägbara och nya strategiska tillvägagångssätt. Leder organisationer och/eller människor. Har förmåga att bedöma enskilda människors och grupperns verksamhet.</p> <p>Bidrar till ökade kunskaper och förfaranden på sitt område och/eller tar ansvar för andras utveckling.</p> <p>Har förmåga till livslångt lärande. Samarbetar med olika slags människor i studie- och arbetsgemenskapen och i andra grupper och nätverk med beaktande av gemenskapsaspekter och etiska aspekter. Kommunicerar flytande både muntligt och skriftligt på svenska med människor såväl i som utanför branschen. Har förmåga till avancerad internationell kommunikation och interaktion inom det egna området på åtminstone ett främmande språk.</p>	Högre yrkeshögskoleexamen, högre YH
---	---	-------------------------------------

8	<p>Behärskar omfattande helheter och sammanhang. Behärskar de mest avancerade och/eller mest specialiserade och fördjupade kunskaperna, färdigheterna och/eller teorierna på den mest avancerade och/eller mest specialiserade nivån inom det egna området och i beröringspunkterna mellan olika områden. Uppvisar förmåga till kreativa tillämpningar. Skapar ny kunskap genom att följa god vetenskaplig praxis. Utför självständigt och tillförlitligt vetenskapligt eller konstnärligt och yrkesmässigt forskningsarbete. Utvecklar yrkesrelaterade uppgiftsområden och/eller ett vetenskaps- eller konstområde. Utvecklar och tillämpar nya idéer, teorier, tillvägagångssätt eller processer i de mest krävande verksamhetsmiljöer.</p> <p>Arbetar självständigt i de mest krävande expertuppgifterna i branschen och i internationellt samarbete eller fungerar som företagare. Leder organisationer och/eller människor. Gör sådana synteser och kritiska bedömningar som krävs för att lösa komplicerade problem inom forskning och/eller innovationsverksamhet. Utvidgar och omdefinierar befintliga kunskaper eller yrkespraxis.</p> <p>Bidrar till ökade kunskaper på sitt område och/eller tar ansvar för andras utveckling.</p> <p>Har förmåga till livslångt lärande. Samarbetar med olika slags människor i studie- och arbetsgemenskapen och i andra grupper och nätverk med beaktande av gemenskapsaspekter och etiska aspekter. Kommunicerar flytande både muntligt och skriftligt på svenska med såväl representanter för</p>	
---	---	--

	<p>vetenskapliga samfund som allmänheten om frågor som gäller det egna forskningsområdet och hela disciplinen och/eller yrkesområdet. Har förmåga till avancerad internationell kommunikation och interaktion inom det egna området på åtminstone ett främmande språk.</p>	
--	--	--

LANDSKAPSFÖRORDNING **om ändring av biblioteksförordningen för landskapet Åland**

Med stöd av 7 § landskapslagen (1997:82) om allmänna bibliotek **ändras** 3 § 2 mom. biblioteksförordningen (1997:83) för landskapet Åland sådan den lyder i landskapsförordningen 2003/87 och landskapsförordningen 2024/10, som följer:

3 §

Personal- och behörighetskrav

Behörig för en tjänst som bibliotekarie är den som avlagt en högskoleexamen med lämplig inriktning på högre nivå motsvarande nivå 7 enligt bilagan till landskapsförordningen (:) om en åländsk referensram för examina och övriga samlade kompetenser.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2025.
